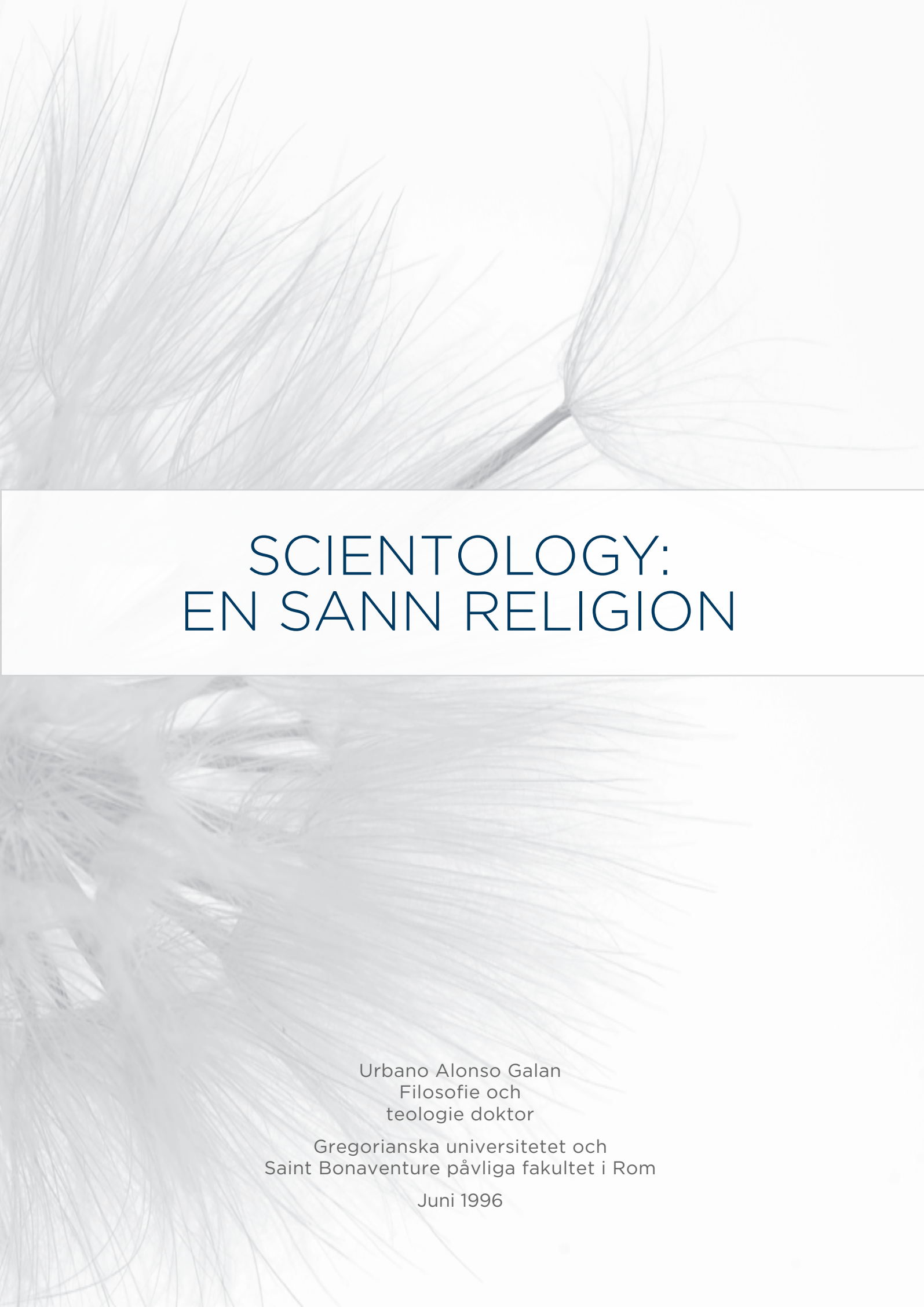

SCIENTOLOGY: EN SANN RELIGION

Urbano Alonso Galan
Filosofie och
teologie doktor

Gregorianska universitetet och
Saint Bonaventure påvliga fakultet i Rom

Juni 1996

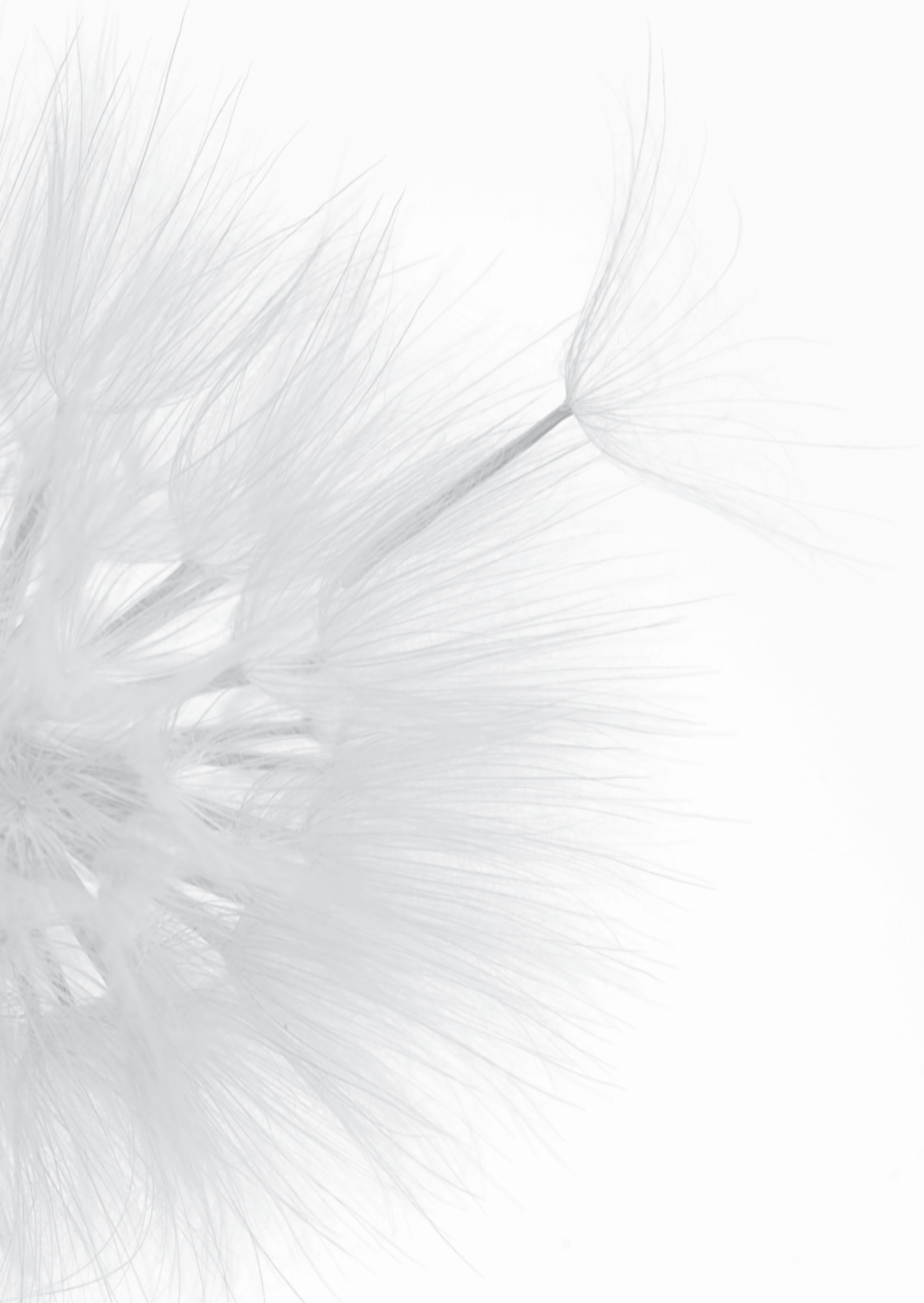

SCIENTOLOGY: EN SANN RELIGION

SCIENTOLOGY:
EN SANN RELIGION

INNEHÅLL

I. Introduktion	1
II. Religionsbegreppet	1
III. Filosofiska och doktrinära aspekter	3
IV. Den rituella eller mystiska aspekten	7
V. Den organisatoriska aspekten	7
VI. Scientologys slutliga målsättning	9
VII. Är Scientology en religion?	10
Om författaren	12

Urbano Alonso Galan
Filosofie och
teologie doktor
Gregorianska universitetet och
Saint Bonaventure påvliga fakultet i Rom

Juni 1996

SCIENTOLOGY: EN SANN RELIGION

I. INTRODUCTION

Under senare år har viss debatt uppstått beträffande Scientology i vissa områden av Europa, särskilt i Tyskland, som verkar misstolka denna religiösa grupps verkliga sociala avsikter.

Från den filosofiskt och religiöst kunnige individens synpunkt existerar inga polemiska frågeställningar. Dock är det inte svårt att förstå, att bristande kunskap om religiösa fenomen som helhet och dessa fenomens möjliga manifestationer, obefogat kan leda till fientliga och omedgörliga attityder.

Det är av den anledningen som jag i denna rapport beslutar delge mina slutsatser om Scientology, en religion jag studerat under ett flertal år, både avseende dess formella (skrifter, böcker och filosofi) och dess dagliga aspekter (ceremonier, intern och extern organisation, religiösa observanshandlingar och samfundsaktiviteter), i Italien och i andra länder (Frankrike och Danmark).

II. RELIGIONSBEGREPPET

Den teologiska traditionen ger oss inte nämnvärd hjälp, då vi vill analysera de objektiva karaktärsdrag, som definierar en religion och särskiljer den från andra sorters övertygelser, ideologier eller sociala grupper.

Vi behöver för detta ändamål begagna oss av begrepp och moderna baseringar så att vi kan skapa en vetenskaplig bild av det religiösa fenomenet, men utan att glömma att detta är en individuell

och intim andlig upplevelse och som sådan undgår vissa av de övriga sociala vetenskapernas vanligaste argument.

Detta betraktelsesätt av tolerans och tvärreligiös dialog innebär en utmaning och är absolut nödvändig i det nutida samhället, vilket betonats av kända teologer som Leonard Boff och Hans Kung.

Precis som ordet religion betecknar (från latinets *religa're*: att förena eller återförena) ett samfund av människor förenade genom övertygelse, bruk eller tillbedjansform, kan även religion som sådan betraktas på detta sätt. Samfundet måste självklart vara förenat i ett sökande efter "det gudomliga", och definieras genom sitt sätt att bemöta det mänskliga livets problem. Det är på grund av detta som religionshistorien ofta behandlar upplevelsen och den personliga kontakten med "det heliga."

Kunskapen och erkännandet av något "heligt", som ett upphöjt begrepp för individens värdighet, är inte exklusivt kristet utan utgör kärnan i samtliga religioner. Även det andra Vatikanrådet (Vatican Counsel II) medgav detta i sitt dokument *De Dignitatis Humanae* (Om tro och religiös pluralitet).

Det finns andra religiösa fenomen, som buddism och jainism, vilka, trots avsaknaden av ett relaterat Guds-begrepp, praktiserar en sorts respekt och vördnad för "den heliga gudomligheten" som ett generiskt element med en mycket allmännare karaktär än de kristna, muslimska och judiska religionernas "specifika gudar".

Vidmakthållandet av ett enhetligt religionsbegrepp, som baserats enbart på ens egna erfarenhet och utan hänsyn till andra enskildheter, kan inte utgöra annat än en slags fundamentalism vilken bryter mot religionsfrihetens mest grundläggande kriterier.

Max Muller bekräftade detta med "den som känner endast en religion känner inte någon", som uttrycker tanken med absolut precision. Durkheim själv förklarar nyckeln till detta fenomen: "... religionen är ett universellt fenomen som dyker upp i alla mänsklighetens kända samhällen. ..."

Rutinmässigt används kända förebilder eller i försök att definiera det okända. I många fall är detta en procedur som används till övermått av sociala forskare. Missbruk av den jämförande analysen leder tveklöst till blindhet inför beteendenormer, övertygelser eller upplevelser, vilka endast kan förklaras genom att utesluta alla andra faktorer, och deras motsvarigheter.

Religionen är uppenbarligen det sökande, inneboende hos människan, som anden bedriver i syfte att fånga det "oändliga"; varelsens längtan och strävan i känslan av att ha ett otillfredsställt begär efter det oändliga. Religionen är sålunda en absolut nödvändighet, inget annat än en beståndsdel i den mänskliga existensen, vilken individen känner för att kunna "kommunicera med det oändliga"; den är därför upphovet till det som håller människan vid liv, och som hon är beroende av i många aspekter. Det slutliga beviset för detta kommer från antropologisk analys i vilken distinkta religiösa trosläror eller avsaknaden av dessa är avgörande för forskarnas förståelse av samhällenas sociala och individuella beteendenormer.

För att kunna förstå en religion som Scientology, är det nödvändigt att utvärdera vitt skilda aspekter som de som påvisats av moderna experter på området (se Bryan Wilson: *The Social Dimensions of Sectarianism*, [Sekticismens sociala dimension] 1990, och Eileen Barker: *New Religious Movements: A Perspective to Understand Society* [Nya religiösa rörelser: Ett perspektiv i förståelsen av samhället], 1990). Bland mångfalden möjliga tillvägagångssätt har jag valt det som skulle kunna vara en objektiv vetenskaplig syn på ämnet, baserat på de aspekter jag nu räknar upp:

1. **Den filosofiska och doktrinära aspekten.** I detta räknar jag in samtliga övertygelser, heliga skrifter och doktriner som omfattar den religiösa kunskapens tre grundprinciper: ett Högsta väsen, människan och livet.
2. **Den rituella aspekten.** Detta inkluderar alla ceremonier, riter och religiösa handlingar som kan tillämpas på de religiösa fenomen scientologerna upplever.
3. **Den ekumeniska och organisatoriska aspekten.** En mycket väsentlig aspekt då den definierar skiljegränsen mellan religioner och övertygelser som är i utveckling, med de som redan är helt formade och utvecklade.
4. **Ändamålets eller slutmålets aspekt.** Definitionen av livets mening och det slutliga uppnåendet av andliga delmål, vilka leder till det slutmål Scientology erbjuder sina medlemmar.

III. FILOSOFISKA OCH DOKTRINÄRA ASPEKTER

Scientology är baserad på L. Ron Hubbards verk. Scientologer betraktar grundaren, filosofen och filantropen L. Ron Hubbards verk och undersökningar som enda upphov till religionens heliga skrifter.

Med början i Dianetics (se *Dianetics: Hur tanken påverkar kroppen*, 1950) uppvisar Scientologys utveckling enorma likheter med de flesta religioner, inklusive kristendomen, judendomen, islam och buddismen. Dess historia består av upptäckter eller systematiskt ”uppenbarande” av de grundläggande ”filosofiska sanningarna” som framskrider stegvis och leder till upprättandet av en komplett doktrinär lärosamling.

Med Dianetics söker dess grundare förlösa människan från de lidanden som sinnet åstadkommer i människans kropp och liv.

Under ett antal år har Dianetics varit det verktyg anhängarna använt för att uppnå tillståndet *Clear*. Detta tillstånd, som boken definierar, innebär ett viktigt framsteg i utrotandet av det oönskade lidandets betingelser och upphöjer människan till en kategori i vilken hon bättre kan uppleva sitt andliga själv (som kallas *thetanen*). Om vi analyserar detta mer djupgående, kan de esoteriska upplevelserna, nirvana och andra andliga tillstånd som beskrivs inom de flesta religioner anses söka efter samma andliga tillstånd som scientologerna söker i tillståndet *Clear*.

Hubbard upptäckte senare, då han studerade de manifestationer som många av de som uppnått tillståndet *Clear* uppvisade, att det fanns ett tydligt bevis för en andlig varelses existens, och dessutom att individen själv var en andlig varelse, odödlig och med en enorm potential som hade raderats ut av den ”konstanta livsspiralens” lidanden och upplevelser, nämligen kroppens död och den nya kroppens födelse.

Han utvecklade en andlig teknologi, som leder till att ”frigöra” varelsen (*thetanen*) från detta kretslopp och återställa hela hennes medvetande och andliga frihet. På denna väg utvecklade han den andliga vägledningens (som kallas *auditering*) principer och bruk vilka leder till medvetandets och tillvarons yttersta tillstånd, OT-nivåerna (*OT: Opererande thetan*, då denne inte har behov av ett förkroppsligande och kan fungera utan kropp).

Allt detta finns förklarat i tydliga steg, som beskrivs på vägen (*Bron*) mot ”total frihet”. Betoningen i alla skrifter av kunskap om själva varelsen, såväl som livet, Gud och människans förhållande till de olika universa inom vilka hon agerar (det materiella eller fysiska och det andliga eller theta-universumet), måste betraktas som något väsentligt.

Från denna övertygelse kommer två av scientologens fundamentala aktiviteter på vägen till andlig frälsning: den ena är studiet av livets sanningar enligt Scientologys skrifter (*utbildning*) och den andra är frigörelsen (*auditering*) från de lidanden och villfarelser som hindrar thetanen

att handla som sig själv och tvingar denne att handla på ett irrationellt eller skadligt sätt, både gentemot sig själv och gentemot andra. (se *Vad är Scientology?*)

Bortsett från en ofantlig mängd tekniskt material för Scientology-kyrkans pastorer finns det en utförlig samling material och referenser avsedda för religionens noviser. Särskilt viktiga böcker som beskriver Scientologys grundläggande sanningar är följande:

Scientology: Tankens grunder

Scientology 0-8

Scientology 8-8008

Scientology: Människans historia

Dianetics 1955!

Scientology: En ny syn på livet

Vetenskapen om överlevnad

Scientology-handboken

Som en fundamental del av sin religion definierar scientologerna den som en ”tillämpad religiös filosofi, som tillåter personen att lära känna sig själv och livet bättre”.

L. Ron Hubbard delade in livet i åtta fundamentala manifestationer med var och en som en instinktmässig drift till individens överlevnad, med dennes vitala kraft riktad mot ett mål av förbättring. Han kallade dessa de ”åtta dynamikerna” på grund av det följande, som anses utgöra livets dynamiska, drivande krafter:

Den **första dynamiken** är självets drift till överlevnad som sig självt.

Den **andra dynamiken** är drivkraften till att överleva på det sexuella planet: paret, med en man eller hustru samt uppfostran och utbildning av barnen.

Den **tredje dynamiken** är gruppernas drift till överlevnad som grupp, inklusive de i vilka individen ingår (vänner, företag, klubbar, nationer, raser).

Den **fjärde dynamiken** är mänsklighetens drift till överlevnad som mänsklighet.

Den **femte dynamiken** är levande varelsers drift till överlevnad (djur och växter) som en levande varelse.

Den **sjätte dynamiken** är det fysiska universums drift till överlevnad som fysiskt universum.

Den **sjunde dynamiken** är den andlige varelsens drift till överlevnad som andlig varelse.

Den **åttonde dynamiken** är det oändligas drift till överlevnad som oändlighet. Denna är för scientologerna det Högsta väsendets dynamik eller gudsdynamiken.

Inom dessa åtta livsmanifestationer ligger de områden i vilka individen måste göra andliga framsteg och agera, med bibehållet moraliskt beteende (som inte skadar dynamikerna), i syfte att uppnå andlig förbättring. Scientologerna definierar gott och ont som en funktion av den nytta eller skada som åsamkas dynamikerna. Absolut gott vore det som bistår alla dynamikerna och absolut ont det som skadar samtliga. Självklart finns det på denna ”gradientskala” punkter av gott och ont mellan dessa ytterligheter beroende på den relativa nytta eller skada de gör dynamikerna, under förutsättning att alla dynamiker är lika viktiga. (Se *Introduktion till Scientology-etik*)

Detta intresse för etiska och moraliska aspekter är av yttersta vikt för den scientologiska läran. Hänvisningar till dessa begrepp är oräkneliga i de olika referensverken och det finns även kompletta publikationer i ämnet, som de som redan nämnts, eller som till exempel *Vägen till lycka*, *Hederskodexen*, *Auditörens kodex* och *En scientologs kodex* (se *Handbok för preclears*)

Om man tar i beaktan att individen för scientologerna är en andlig och odödlig varelse, har individens beteende i vart och ett av de olika livet stor betydelse, inte bara för dynamikernas skull utan även för uppnåendet av en fullständig andlig förbättring. ”Vi befinner oss i denna värld för att försöka finna den egna frälsningen” är en av L. Ron Hubbards kommentarer i videofilmen *En introduktion till Scientology*.

Scientologerna själva hävdar, att de upplever en verklig förbättring och andlig frihet, både genom studier (utbildning) såväl som andlig vägledning (auditering). De beskriver sina ”vinster” som verklig befrielse från materien, konflikter, okunnighet samt oönskade attityder och känslor. De känner en ökad allmän förmåga, förbättrad förnimmelseförmåga, och att de har en förnyad kunskap om sig själva, om livet och Gud.

Scientology-kyrkans trosbekännelse definierar dess trossystem, som förenar de troende med livets yttersta mening. Bekännelsen understryker människans värdighet och hennes omistliga

och obestridda rättigheter; den definierar den naturliga mänskliga gemenskapen och erkänner individens andliga natur i hennes strävan mot oändlighet, med endast Gud given "rätten" att agera i fråga om människans frihet och visdom.

Denna trosbekännelse tillhandahåller ett klart syfte med auditeringen och utbildningen, nämligen som medel i uppnåendet av den andliga frälsning som scientologerna förkunnar i sin bekännelse.

IV. DEN RITUELLA ELLER MYSTISKA ASPEKTEN

En del av de bruk som beskrivs i detta avsnitt har tidigare redogjorts för i föregående kapitel (utbildning och auditering), och jag kommer därför att koncentrera mig mer på det, som kan uppfattas som ceremonier och riter.

Dessa finns samlade i *Book of Ceremonies of the Church of Scientology* (*Scientology-kyrkans ceremonibok*). Trots det faktum att grundaren själv räknar in Scientology bland de österländska religionernas traditioner, som buddismens och Vedatexternas arvinge, har den likväl ceremonier som till stor del påminner om de västerländska religionernas. Detta gäller söndagsgudstjänsterna och de äktenskapliga ceremonierna.

Men på grund av dess tradition innehåller den olika, starkt individuella riter som, ehuru påminnande om de krist-judiska traditionerna, visar sig vara helt i överensstämmelse med Scientologys lärosatser. Jag syftar här på ceremonien för att namnge och erkänna ett barn, och begravningsceremonien. Enligt tron på thetanens odödlighet förrättar scientologerna dessa ceremonier för att ge namn åt den nyfödda varelsens kropp, för att välkomna varelsen till den nya kroppen och den nya familjen, eller för att ta farväl av den varelse, som lämnat kroppen i sökandet efter en ny, samt för att försöka bistå varelsen i den nya situation den nu befinner sig.

Samtliga ceremonier utförs av en pastorsvigd, eller kyrkokaplan, och Scientology-samfundets medlemmar tar regelbundet del av dem.

V. DEN ORGANISATORISKA ASPEKTEN

Scientology-kyrkan organiseras globalt i olika kyrkoförsamlingar, med olika benämningar beroende på status och storlek.

På den lägsta nivån befinner sig Scientologys och Dianetics grupper och missioner. Dessa består av små scientologiska sammanslutningar, ledda av en eller flera pastorsvigda vilka tillhandahåller

den andliga vägledningens bastjänster och religiösa ceremonier och som samlas för att studera Scientologys skrifter, på den lägsta nivån. De kan varken viga eller förbereda pastorer, eller tillhandahålla OT-nivåernas (Opererande thetan-nivåernas) religiösa auditeringstjänster.

På nästa nivå ligger Scientology-kyrkorna. Dessa kan förbereda och viga pastorer och tillhandahålla auditering till och med nivån Clear.

Över dessa finns de avancerade kyrkorna. Dessa utbildar pastorer på de högsta nivåerna och tillhandahåller vissa av de Opererande thetan-nivåernas andliga vägledning.

Church of Scientology Flag Service Organization i Clearwater, Florida, är den högsta av samtliga avancerade organisationer. Den utbildar folk i de högsta pastorsnivåerna och scientologer vallfärdar dit för att stiga till höga nivåer av OT.

Ett specialfall är den Scientology-kyrka som finns på fartyget *Freewinds* – ett fartyg med operationsbas bland de Karibiska öarna – som tillhandahåller en särskild OT-nivå som inte kan erhållas i någon annan kyrka.

Denna strukturtyp för religiösa tjänster är vanligt förekommande inom i stort sett alla kända religioner, i det att prästerskapets olika förberedande nivåer inte finns tillgängliga vid alla center utan enbart vid de centrala institutionerna (till exempel Rom, Tibet, Tel Aviv och Mekka). Det är här missionärerna, munkarna eller prästerna kan invigas i de högsta nivåerna.

Med avseende på det religiösa samfundet Scientology, så utgör de ett verkligt samfund av pastorer och troende, som lever tillsammans med fullständig hängivenhet för kyrkans föresatser och i avsaknad av världsliga störningar och fåfångligheter.

Sjöorganisationen, uppkallad efter den ursprungliga besättningen som bemannade de fartyg grundaren ledde under de tidiga dagarna, finns i huvudsak på fem platser i världen – fast de har missionära grupper och medlemmar i många av de länder som Scientology finns i – och utför olika funktioner. De fem huvudkvarteren ligger i East Grinstead (Storbritannien), Köpenhamn, Los Angeles, Clearwater och Sydney. I dessa fem högkvarter, mer än någon annanstans, kan man känna andan hos ett samfund, som hängivet ägnar sig åt missionärt och pastoralt arbete. Även om Scientologys pastorer inte avkrävs celibat, liknar dessa samfunds funktioner och hängivenhet många andra religioners, inklusive den katolska kyrkans. Sjöorganisationens medlemmar följer en mycket strikt etisk kod, som föreskriver oerhört etiska och monogama

sexualförhållanden, en total avhållsamhet från all droganvändning och en total, livslång hängivenhet i uppfyllandet av religionens mål.

Ansvar för den högsta pastorsutbildningen, auditeringen till de högsta nivåerna av Opererande thetan, pastorsämbetena på organisationens högsta nivåer och etiknivån för Scientology på internationell nivå ligger helt naturligt enbart på medlemmarna i Sjöorganisationen, vilka ägnar sig uteslutande åt detta arbete.

VI. SCIENTOLOGYS SLUTLIGA MÅLSÄTTNING

Med L. Ron Hubbards egna ord är Scientologys målsättning: ”En civilisation utan sinnessjukdom, utan brottslighet och utan krig, där dugliga människor kan ha framgång och ärliga människor kan ha rättigheter och där människan är fri att stiga till högre höjder.” (se *Vad är Scientology?*)

Som individuellt mål eftersträvar Scientology människans frälsning, andliga befrielse och frigörelse från de barriärer tillvaron har skapat. Men ingen människa kan vara fri, om inte samhället också är fritt. ”Ansvarssökandet” är den huvudväg scientologer vandrar i sökandet efter frihet; ett ansvar som kräver att vi förbättrar våra egna, och våra medmänniskors liv innan högre mål kan nås.

Sådana vidlyftiga mål kunde inte nås enbart genom medlemmarnas pastorala arbete. Av det skälet skapade Church of Scientology International olika grupper eller sammanslutningar, som genomför sociala kampanjer i just dessa syften. En av dem är ABLE (Association for Better Living and Education) som sponsrar flera hjälpprogram i samhället: Narconon, som tillhandahåller förebyggande insatser och rehabiliteringstjänster i kampen mot droger; Criminon, som inom flera länder har program för att utbilda och rehabilitera kriminella; Applied Scholastics (ungefär ”tillämpad utbildning”), som driver utbildnings- och läskunnighetskampanjer inom (socialt) utslagna områden och kvarter, och Vägen till lycka-stiftelsen, baserad på en av L. Ron Hubbards böcker med samma titel, som anordnar kampanjer tillsammans med barn och ungdom i syfte att återetablera uppträdandekodexar som gagnar samhället, exempelvis program som värnar miljön, studieprogram, medborgerliga understödsprogram med mera.

En annan viktig grupp som skapats av Scientology-kyrkan är Kommittén för mänskliga rättigheter som tilldelats internationella utmärkelser för sina undersökningar och avslöjanden som gjorts inom området mental hälsa.

Av särskild betydelse är frivilligpastorsverksamheten, som bildats av scientologer från hela världen vilka samarbetar med experter och myndigheter när det inträffar olyckor, naturkatastrofer eller andra tragiska händelser då hjälp behövs. Dessa frivilliga är fullt utbildade till att ge lindring och första hjälpen till personer, medan läkarkåren och civilförsvarets anställda sköter sina uppgifter.

VII. ÄR SCIENTOLOGY EN RELIGION?

Från min ståndpunkt som teolog och filosof, och efter att ha studerat Scientologys skrifter och praktiserande, kan jag på det bestämdaste bekräfta att Scientology är en religion i dess fullaste bemärkelse.

Om man granskar den scientologiska religionens övertygelser och bruk, finner man ett samfund av individer förenade genom en komplex samling lärosatser i sökande efter det oändliga, det heliga och människans rätta plats i förhållandet till det gudomliga.

Det går inte att finna någon religion, som saknar denna typ av specifikt beteende gentemot den andliga verkligheten. Scientology verkar inrikta sig särskilt på överlevnad och frälsning, begrepp som Xavier Zubiri klart uttrycker som inneboende grundsatser i alla religiösa upplevelser. Vare sig dessa associeras med en Gud eller inte påverkar inte upplevelsens verklighet på något sätt. Detta är inte fallet inom Scientology, eftersom scientologerna bekräftar sitt sökande efter Gud och det oändliga i den åttonde dynamiken, även om de inte förhärskar Gud. Faktum är, att ett av de yrkanden, som starkast skiljer islam och den katolska kyrkan åt, är att den senare, enligt muslimerna tillåtits glida in i avgudadyrkan efter alla de reformer som genomförts.

Scientologys rötter (buddismen och Vedatexterna) påpekar redan att endast genom en fullständig självkännedom kan man börja lära känna och älska Gud.

Då religion är en universell impuls, som ekumenikerna hävdar, bör man inte glömma att även katolicismen tvingades genomgå ett långt utvecklingsskede och en kontinuerlig rad kriser och reformer, tills den fick den ”slutliga utformning”, som den har idag. Islam, judendomen och buddismen genomgick liknande stadier, och under en mycket längre tid än det fåtal år som Scientology-kyrkan haft på sig att bygga upp en helt organiserad struktur.

Den uppenbara konfrontationen mellan Scientology och de psykologiska och psykiatriska ”vetenskaperna”, vilka förnekar att människan är god på det sätt Scientology hävdar, befriar denna religion ytterligare från eventuell sammanblandning. Scientology värdesätter enbart

människans andliga essens, hennes medfödda godhet, hennes odödlighet och hennes sökan efter oändlighet som ett slutmål. Det nya i detta är att dess grundare utvecklade Scientology-religionen som en samling kunskaper och handlingar, vilka leder människan mot dessa mål. Alla förväxlingar mellan detta och försök till ”terapi” eller ”healing” kan utan vidare tillskrivas ytligheten av dåligt dokumenterade åsikter.

Endast en fullständig och bona fide religion kan bekräfta och vidmakthålla dessa antaganden och samtidigt skapa en samling lärosatser, doktrin, bruk, riter, struktur och mål avsedda för själens frälsning. Detta kan bara falla inom religionens domäner, och Scientology är alltså då en religion.

Utan att bege mig in på administrativa, juridiska eller skattetekniska överväganden, kan jag återigen bekräfta att Scientology till fullo uppfyller allt som kan krävas av en religion.

Scientology svarar mot sin egen sanna religiösa natur och eftersträvar inga andra mål än de som har att göra med människans andliga natur.

URBANO ALONSO GALAN

OM FÖRFATTAREN

Professor Alonso, filosofie doktor och teologie licentiat (cum laude), fick sin titel vid Gregoriana-universitetet och Saint Bonaventure påvliga fakultet, båda i Rom. Han har varit ordförande i Ekumenisk kongress ledd av Vatikanen och har i denna ställning arbetat med påve Johannes XXIII och påve Paul VI om religiösa angelägenheter.